

DOGV, núm. 368/1986, págs. 1531 y sigs.

CONSELLERIA DE TREBALL I SEGURETAT SOCIAL

ORDRE de 20 de març de 1986, de la Conselleria de Treball i Seguretat Social, per la qual s'estableix el recurs de Famílies Educadores de la Comunitat Valenciana. [581]

La societat, davant la problemàtica del menor, del marginat i de l'inadaptat, ha respost fins ara posant l'èmfasi en la paració o aïllament total del seu primer medi o entorn social.

Les preteses solucions es concretaven en mesures parcials simplistes, segons el moment i situació del menor front a societat, com són l'orfanat, reformatori, institucions d'educació especial, etc., sense tenir en compte la persona del nen a tot el seu procés evolutiu, a través dels seus aspectes vitals. ¿¿ vui dia l'orientació s'hi encamina en prestar una major importància a aquest primer entorn del menor, justament perquè és on es realitza el procés de socialització. D'aquest primer entorn social sobresurt, per la seua immediatesa, el nucli familiar.

Per això la necessitat indefugible que té el nen des del començament de la seua vida, d'aquesta primordial instància socialitzadora, com és la família, en la qual ha de concretarse tot el que la personalitat incipient necessita a fi de despletar harmoniosament la vida: seguretat afectiva, atencions, educació, protecció i defensa.

Quan el nucli familiar no ho pot donar perquè es troba ja d'origen desestructurat, bé per raons purament objectives, de caràcter socio-econòmic o subjectiva a causa d'una personalitat deficitària dels pares o simplement quan el trasbals familiar responga a circumstàncies d'estricta transitorietat, cal arbitrar una resposta que, sense aïllar o arrancar el nen del seu entorn social, faça que hi pugua ser confiat a un altre nucli familiar, el qual estiga en condicions de proporcionar-li tot allò que necessita i que no és possible trobar a casa seua, mentre es tracten les dificultats o deficiències que en generaren la separació.

Aquesta orientació, la qual dóna un tractament més personalitzat, partint del propi entorn social del menor i que el situa en un medi el més paregut possible al de sa casa, pro¿¿ueix un acolliment familiar que fa que siga una alternativa vàlida per a la infància amb problemes o dificultats socials.

Els serveis socials en l'Àrea de la Família, Infància i Joventut, per mitjà dels professionals i dels grups de col·laboració i de suport, estan fortament interessats en l'organització i desenvolupament d'un servei de Famílies Educadores dins d'una política de participació comunitària, per a aquells casos en què esgotats els suports a la família, aquesta continue desestructurada.

Així l'acolliment en la família educadora es configura com un mitjà de substitució amb característiques pròpies, les quals es diferencien tant de la institució jurídica de l'adopció, com de la mera col·locació en família i l'objectiu primordial del qual és la realització d'un projecte educatiu a càrrec del nucli familiar nou. Paral·lelament a aquest treball educatiu, cal dur a terme una tasca no menys important i complexa: la reestructuració de les relacions familiars en el nucli familiar d'origen, cosa que correspondrà al treballador social del medi obert.

Es tracta doncs de constituir una família específica per al menor, a l'entorn del nucli familiar i situar el nen o nens amb una parella de pares especialment competents, els quals mandaran per integrar el menor en la dinàmica d'una vida normalitzada. A tal fi cal posar gran cura en l'elecció dels pares acollidors, la qual cosa implica una tasca selectiva a realitzar per un equip inter-disciplinar, el qual ponderarà objectivament les qualitats de la parella i la seua idoneïtat per a la comesa educativa, alhora que analitza la situació integral del menor que haurà de ser-hi acollit.

CAPITOL I

Concepte i Naturalesa

Article 1.º

S'entén per Família Educadora el recurs pel qual un menor, sotmés a unes condicions específiques en el primer medi familiar amb influències negatives en el seu desenvolupament, és confiat temporalment a un nucli familiar, que no és el propi, en funció d'un interès educatiu.

Aquest recurs està orientat a resoldre les dificultats que forçaren la separació, tot establint unes relacions més harmòniques amb els seus pares naturals.

Aquest recurs també implica la participació tant del menor com la de la família educadora i la de la família d'origen.

Article 2.º

Per fer viable el recurs de Família Educadora és necessari el consentiment del nen, el qual serà obligatori en els majors de 12 anys i aconsellable en els menors d'aquesta edat.

L'acolliment familiar exigeix també el consentiment exprés dels pares naturals o tutors del nen.

Quan no siga possible aconseguir el consentiment dels pares per raó de: absència, empresonament, malaltia física o mental transitòria, hi intervindrà preceptivament el Tribunal Tutelar de Menors.

Article 3.º

D'acord amb els criteris determinats a l'article 2.º, el menor cal que estiga a prop del domicili dels pares naturals, llevat quan les circumstàncies aconsellen el cas contrari.

Article 4.º

Per tal d'utilitzar el recurs de Famílies Educadores, caldran els requisits següents:

1. Les dades que faciliten el diagnòstic, adequant el projecte educatiu a les necessitats del menor.
2. Les pertinents investigacions sobre la Família Educadora, en esguard a garantir l'educació del menor, la situació personal, salut i l'ambient familiar escaient.
3. La Família Educadora ha de reunir la preparació educativa adient per possibilitar tot el que convinga a l'interés i a les necessitats del menor.
4. El seguiment imprescindible a fi d'aconseguir el millor funcionament del recurs.

CAPITOL II

Necessitats del menor, deures de les Famílies Educadores i d'origen. Competències dels Serveis

Article 5.º

Totes les mesures preses per fer efectiu aquest recurs, estaran sotmeses a les necessitats afectives, educatives i materials del menor.

Article 6.º

Són obligacions de la Família Educadora oferir al menor:

1. Educació, manutenció, habitació, vestits, assistència mèdica instrucció.
2. Relacions periòdiques amb la família natural.
3. Reinserció del menor en la família d'origen.

Article 7.º

Són obligacions de la família natural:

1. Participar en les decisions que afecten el fill.
2. Oferir la col·laboració adequada a aquest recurs.

Article 8.º

Són obligacions d l'Administració:

1. Establir un mòdul econòmic que faça viable el recurs en les capes socials amb menys poder adquisitiu, concretant est mòdul fins a 800 pessetes diàries per nen, segons les circumstàncies condicionant-ho a la puja que experimenten els Pressuposts Generals de l'Estat.
2. Facilitar la integració escolar del menor acollit i els serveis sanitaris que necessite.
3. Executar el pla de formació conjuntament amb la Comissió Mixta, i la selecció de les famílies amb la proposta previa la Comissió pertinent.
4. Fer el seguiment dels menors acollits en família a través del Delegat Comarcal, del Servei de Família, Infància i Joventut i equip de treball del moviment social al qual s'ha assignat aquesta tasca.

Article 9.º

El cessament d'aquest recurs estarà fonamentat per la desaparició de les dificultats transitòries que provocaren la separació o quan la prolongació de l'estada del menor amb la família Educadora li supose un risc, i correspon al Servei de Família, Infància i Joventut de verificar quan es donen aquesta circumstàncies, sempre que es tracte de supòsits normals de consentiment dels pares. En els casos sotmesos al Tribunal Tutelar de Menors, s'ajustarà a les seues resolucions.

Aquest recurs podrà concloure a instàncies de la Família Educadora, si aquesta ho sol·licita amb la deguda antelació i exposant-ne les causes racionals i demostrables que justifiquen aquesta conclusió.

Article 10

Se crea una Comissió Mixta formada per grups socials de col·laboració i suport per l'Administració, a fi de:

1. Atendre les demandes de Famílies Educadores i la informació que en sol·liciten.
2. Difondre el recurs en la societat de la Comunitat Valenciana.
3. Informar els plans de estudi i reciclatge de les famílies.
4. Participar en la selecció de les famílies.
5. Donar suport, humanament i tècnica, a les Famílies Educadores.

A fi de dur a terme i amb eficàcia cadascuna d'aquestes comeses, aquesta Comissió Mixta funcionarà per Comissions, repartint-se així el treball, el qual posaran en comú i analitzaran tots els membres en les reunions ordinàries setmanals.

Article 11

Els serveis a què fa referència aquest recurs, no es realitzaran privadament, sinó amb la mediació del Servei de Família, Infància i Joventut.

Article 12

Per mitjà de cada secció Territorial del Servei de Família, Infància i Joventut, es coordinaran els diferents Serveis Socials d'Ajuntaments, Diputacions i altres Organismes implicats en aquest recurs.

DISPOSICIO FINAL

Aquesta Ordre entrarà en vigor l'endemà de la publicació al *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*.

València, 20 de març de 1986.

El Conseller de Treball i Seguretat Social,
MIQUEL DOMENECH I PASTOR